

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Еріка Цуя «Чотирьохетапна структура категоризації інструментів штучного інтелекту для досліджень».

У ній йдеться про те, як використовувати інструменти штучного інтелекту на кожному етапі процесу дослідження. Автор зазначає, що упродовж останніх трьох років було розроблено велику кількість інструментів штучного інтелекту, спеціально орієнтованих на науковців. Ці інструменти можуть покращити практично кожен етап дослідницького процесу, пропонуючи нові можливості – від опрацювання початкової концепції до підготовки публікації про отримані результати. Розуміння їх специфіки та опанування ними допомагає дослідникам коректно та ефективно упроваджувати інструменти штучного інтелекту там, де вони можуть забезпечити максимальну користь та пришвидшити темпи досліджень. Якщо розглядати внесок інструментів штучного інтелекту через призму основних етапів традиційного дослідницького процесу, то їх можна класифікувати наступним чином: для ранньої фази дослідження (перегляд

літератури, ознайомлення з науковою літературою, формулювання ідей, окреслення дослідницької області та ключових питань); для етапу огляду літератури (підсумовування інформації щодо еволюції поглядів та сучасного стану дослідженості обраних напрямків, визначення ключових/фундаментальних робіт і формулювання значення дослідження); для фази аналізу даних (узагальнення інформації та підготовка висновків на основі даних спостереження, аналіз зібраних даних, виявлення тенденцій чи закономірностей, перевірка гіпотез, формування креативних ідей); для етапу підготовки рукопису (опис та оформлення результатів своїх досліджень для поширення, зокрема- публікацій, презентацій, повідомлень у засобах масової інформації та соцмережах). Для кожної фази найкраще використовувати різні інструменти підтримки на основі генеративного штучного інтелекту. Найбільш корисними виявляються інструменти ШІ для аналізу даних, оптимізації експериментального дизайну, поглибленого аналізу та відстеження цитувань, підготовки документації, підтримка рецензування, які можуть бути підлаштовані до специфіки конкретних дисциплін та їхньої методології. Автор вважає, що правильне використання інструментів штучного інтелекту може принести цілий ряд переваг дослідникам, а саме: прискорений початок дослідження; покращене генерування ідей; повне охоплення літератури; ефективність посилань. Разом із тим, використання інструментів штучного інтелекту має бути збалансованим з їхніми недоліками та обмеженнями, такими як алгоритмічні упередження, проблеми конфіденційності даних, неповнота пошуку, неточність інформації. Важливо критично оцінювати контент, створений штучним інтелектом, здійснювати постійний належний нагляд за результатами ШІ, використовувати його для доповнення, а не заміни людського судження. Ринковий ландшафт інструментів штучного інтелекту дуже мінливий, науковці мають захистити себе від негативних наслідків таких перманентних змін. Для цього потрібно здійснювати часте збереження результатів виконаної роботи (включаючи дані, підказки та відповіді), резервне копіювання, експорт в інші системи, найголовніше – постійно розвивати власне мислення, змінювати моделі та сервіси ШІ.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/ZQBTW>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітникам_новини

2025-08-07

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів